

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารูปแบบของดีเอ็นเอของเชื้อ *P. falciparum* จำนวน 3 ไอโซเลต และ 19 สายพันธุ์ริสุทธิ์ โดยใช้ดีเอ็นเอตรวจส่วน pBRK₁₋₁₄ และใช้เอ็นไซม์ตัดจำเพาะ 3 ชนิด คือ Alu. I, Eco. RI และ Hind III จากผลการไอบริไดเซ็น สรุปได้ดังนี้

1. เมื่อใช้ Alu. I เป็นเอ็นไซม์ตัดจำเพาะจะสามารถแบ่งเชื้อออกได้เป็น 4 แบบ

2. เมื่อใช้ Eco. RI เป็นเอ็นไซม์ตัดจำเพาะจะสามารถแบ่งเชื้อออกได้เป็น 19 แบบ

3. เมื่อใช้ Hind III เป็นเอ็นไซม์ตัดจำเพาะจะสามารถแบ่งเชื้อออกได้เป็น 19 แบบ

4. จากผลการศึกษารูปแบบดีเอ็นเอที่ได้พบว่า ไม่สอดคล้องกับรูปแบบของโปรดีน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนของดีเอ็นเอที่เกิดการไอบริไดเซ็นกับ pBRK₁₋₁₄ นี้ไม่ได้นำรหัสสำหรับการสร้างโปรดีนจุดที่นำมาศึกษา

5. เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบดีเอ็นเอที่ได้ทึ้งหมด พบว่า Eco. RI จะเป็นเอ็นไซม์ตัดจำเพาะที่เหมาะสมสำหรับการจำแนกชนิดของเชื้อ *P. falciparum* ที่สุด เพราะสามารถให้แบบที่เป็นลักษณะเฉพาะกลุ่มได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะได้ทำการศึกษารูปแบบของดีเอ็นเอโดยใช้ตัวอย่างเชื้อให้มากขึ้น ทั้งที่เก็บมาจากแหล่งเดียวกัน และเก็บมาจากแหล่งต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบความเหมือน และแตกต่างทางพันธุกรรมของเชื้อ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระจายทางพันธุศาสตร์ (geographic distribution) หรือไม่

2. ควรจะนำเอารูปแบบที่ได้ศึกษารูปแบบดีเอ็นเอแล้วเหล่านี้ไปทำการศึกษา Pulse field gradient gel electrophoresis โดยใช้ pBRK₁₋₁₄ เป็นดีเอ็นเอตรวจส่วน เช่นกัน เพื่อตรวจสอบว่าจุดที่เกิดการไอบริไดเซ็นนั้นจะอยู่บนโครงโนโวรมแท่งได

3. ควรจะได้ลองใช้เอ็นไซม์ตัดจำเพาะชนิดอื่น ๆ เพื่อหาเอ็นไซม์ที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้ในการจำแนกชนิดของเชื้อ *P. falciparum* เช่น เอ็นไซม์จะต้องให้แบบที่มีความจำเพาะเจาะจงของเชื้อในแต่ละสายพันธุ์ได้มากที่สุด

4. ควรจะได้มีการศึกษาข้าในเชื้อไอโซเลตและสายพันธุ์เดิม แต่ถูกเพาะเลี้ยง
ท่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3, 6, 9 และ 12 เดือน เพื่อทดสอบความถาวรของรูปแบบดังกล่าว
5. หากเป็นไปได้นำจมาศึกษาในเชื้อ *Plasmodium* ของคนชนิดอื่น ๆ เพื่อ
เปรียบเทียบกับ *P. falciparum* ที่ได้ทำแล้ว ข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อ^ช
มีผู้ทันพบการเพาะเลี้ยงเชื้อ *Plasmodium* ชนิดนั้น ๆ ในงานเพาะได้เป็นผลสำเร็จเสียก่อน

ศูนย์วิทยทรพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย